

Тема 2.

Види підприємництва

План лекції

- 1. Типологія підприємництва. Основні види підприємницької діяльності.
- 2. Характеристика виробничої підприємницької діяльності.
- 3. Характеристика посередницької підприємницької діяльності.
- 4. Фінансове підприємництво та його характеристика.

1. Типологія підприємництва. Основні види підприємницької діяльності.

Типологія підприємництва.

Тип підприємницької діяльності визначається головним чином за місцем, яке посідає підприємець у процесі задоволення інтересу споживача.

Підприємництво:

- Безпосереднє виробництво товару, продукту, послуги тощо
- Безпосереднє просування товару, продукту, послуги тощо до споживача

Типи підприємництва

ПІДПРИЄМЕЦЬ

Підприємницька діяльність по виробництву товарів

Традиціоналістична підприємницька діяльність

Інноваційна підприємницька діяльність

Традиціоналістична підприємницька діяльність з частковою інновацією

- основна діяльність
- допоміжна діяльність

Комерційна підприємницька діяльність

- Агент
 - виробника
 - уповноважений по збуту
 - по закупівлям
- Комівояжер
- Комісіонер
- Консигнатор
- Брокер
- Оптовик-купець
 - оптова фірма
 - оптовий дистриб'ютор
- Дилер

- Джеббер
- Торговий маклер
- Дистриб'ютор
 - товарів промислового призначення
 - споживчого призначення
- Посилторговець
- Аукціоніст
- Роздрібний торговець
- Біржовик на товарному ринку (біржовий брокер)

Підприємницька діяльність у сфері фінансів

- Банкір
- Лізингодавець
- Фінансовий посередник
- Страховик
- Біржовик на фондовому та на валютному ринках (біржовий брокер)

ВИДИ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Класифікаційні ознаки підприємництва

(згідно ст. 55, ч.3 Господарського кодексу України)

Залежно від кількості працюючих та доходів від будь-якої діяльності за рік підприємства можуть бути:

- Малими (незалежно від юридичного оформлення та форми власності) визнаються підприємства, в яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує **50 осіб** та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну **10 мільйонам євро**, визначену за середньорічним курсом Національного банку України, у т.ч.:

Мікропідприємництвом (незалежно від юридичного оформлення та форми власності) визнаються підприємства, в яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує **10 осіб** та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну **2 мільйонам євро**, визначену за середньорічним курсом Національного банку України

- Великими підприємствами визначаються юридичні особи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) перевищує **250 осіб** та річний дохід від будь-якої діяльності перевищує суму, еквівалентну **50 мільйонам євро**, визначену за середньорічним курсом Національного банку України;
- Середніми визнаються усі інші підприємства.

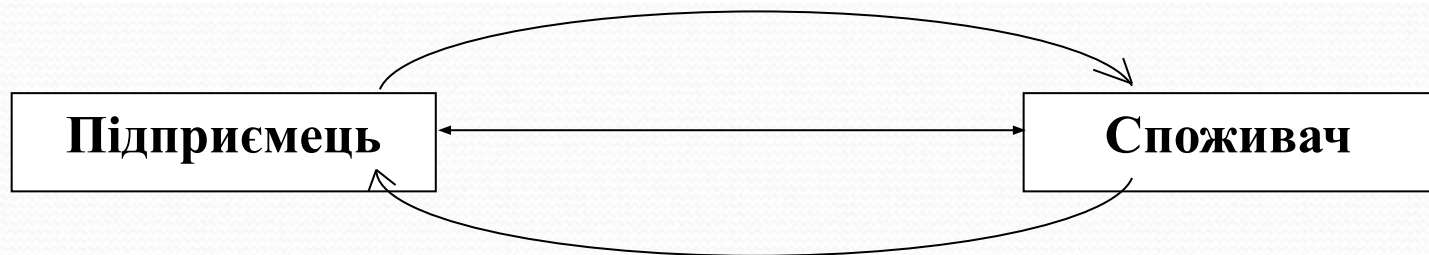
2. Характеристика виробничої підприємницької діяльності

Основою виробничого підприємництва є виробництво товарів, робіт, послуг, інформації, духовних цінностей для подальшої їх реалізації покупцям, споживачам.

- ✓ Оскільки виробниче підприємництво здійснюється у сфері матеріального виробництва, воно класифікується, залежно від галузі господарської діяльності, на промислове, будівельне, сільськогосподарське та інше.
- ✓ Виробниче підприємництво для економіки країни є **визначальним**, оскільки в організаціях цього виду підприємницької діяльності (фірмах, компаніях, підприємствах) здійснюється виробництво продукції (товарів) виробничо-технічного призначення й товарів масового споживання, необхідних для домогосподарств, фірм, держави загалом.
- ✓ Суспільне виробництво складається з двох великих підрозділів: виробництво засобів виробництва і виробництво предметів споживання, які, у свою чергу, складаються з сукупності різних спеціалізованих галузей.

Виробнича підприємницька діяльність існує завдяки наявності потреб споживачів. Орієнтуючи свою діяльність на задоволення суспільних та індивідуальних потреб, виробники створюють відповідні матеріальні та духовні блага. Підприємницький успіх у цій сфері залежить від співпраці та органічного поєднання інтересів виробників і споживачів.

Нав'язаний споживачу інтерес підприємця (ризиковане нав'язування нового товару)

Виявлений інтерес споживача (розвиток підприємницької активності в умовах товарного дефіциту)

Виробниче підприємництво здійснюється у різних сферах:

ПІДПРИЄМНИЦТВО

Інноваційне

Науково-технічне

Виробництво товарів

Надання послуг

Виробниче споживання товарів та послуг

Інформаційне

Форми виробничого підприємництва

Традиціоналістське

виробництво традиційних товарів першої та другої необхідності за традиційними технологіями (задоволення виявленого інтересу споживача)

Інноваційне

виробництво нових, не існуючих раніше товарів за інноваційними технологіями або товарів із принципово новими характеристиками, властивостями чи сферами використання (задоволення нав'язаного інтересу)

Комбіноване

традиціоналістське з частковою інновацією, тобто виробництво традиційних товарів за новітніми технологіями

Інновації:

- нововведення, яке ще недостатньо поширене у суспільному виробництві;
- нововведення, впровадження нових ідей, технологій, видів продукції тощо в організацію продукції, виробництво, управління підприємством та галуззю;
- щось, що сприймається як нове, як нововведення;
- форма керованого розвитку вже існуючих систем;
- процес процес, в ході якого винахід процес, в ході якого винахід або відкриття процес, в ході якого винахід або відкриття доводиться до стадії практичного застосування і починає давати економічний ефект;
- нове прикладання науково-технічних знань, що забезпечує ринковий успіх.

Види та загальна характеристика інноваційно-впроваджувальних підприємств

- **Венчурне підприємство** - невелике підприємство, фірма, що займається створенням та впровадженням нововведень ризикованого характеру.

Венчурні фонди вкрай рідко дають кредит в класичному його розумінні. Вони інвестують основну частину своїх фінансових ресурсів в покупку корпоративних цінних паперів, аж до контрольного пакета, але не через фондову біржу, як це зазвичай роблять портфельні інвестори, а безпосередньо у підприємства.

Венчурний фонд кривно зацікавлений у високій котируванні акцій підприємства реципієнта, тому що основним доходом його засновників є курсова різниця між купівлею і продажем пакетів акцій.

Прикладом є – вдалі венчурні інвестиції в молоду фірму **Apple Computer**, котирування акцій якої всього за три роки зросли більш ніж в 100 разів.

- ***Впроваджувальна фірма*** - організація, створена з метою освоєння нової продукції, що спеціалізується на впровадженні невикористаних патентовласниками технологій, на просуванні на ринку ліцензій перспективних винаходів та доведення їх до промислового використання.

- **Інжинірингова компанія** - компанія, яка спеціалізується на вивченні та прогнозуванні комерційної кон'юнктури, комерційному прогнозуванні ідей, доведенні нововведень до промислової реалізації, наданні консультаційних послуг в процесі впровадження об'єкта розробки.

Інжиніринг - (англ. engineering - винахідливість, заняття) – це інженерно-консультаційні послуги по створенню підприємств і об'єктів. Інжиніринг є важливим методом підвищення ефективності вкладеного в об'єкт капіталу. Він розглядається як певна форма експорту послуг (передача знань, технології і досвіду) із країни виробника в країну замовника. Інжиніринг охоплює комплекс робіт з проведення попередніх досліджень, підготовці техніко-економічного обґрунтування, комплекту проектних документів, а також розробці документації по організації виробництва і керування, експлуатації устаткування і реалізації готової продукції.

Приклади інжинірингових фірм в Україні:

«Універсал інжиніринг»,

«Авалон Інжиніринг»,

Українська інвестиційно-інжинірингова компанія,

«Теплоелектропроект» (м.Львів) - спеціалізується на комплексному проектуванні нових та реконструкції діючих об'єктів теплової енергетики всіх типів і потужностей, а також окремих систем і споруд об'єктів атомної енергетики, що відносяться до елементів нормальної експлуатації і не впливають на безпеку АЕС.

ІФ «Теплоелектропроект» виконує проектування об'єктів теплової і атомної енергетики в Російській Федерації, Індії, Ірані, Болгарії, Молдові та Україні.

- **Технопарк** - територіальне об'єднання наукових і проектно-конструкторських організацій, навчальних закладів, виробничих підрозділів. Найбільш масштабний інноваційно-технологічний центр, у якому забезпечуються умови, максимально сприятливі для науково-технічних інноваційних проектів. Технопарки мають власну інженерну, науково-виробничу, інформаційну і соціальну інфраструктуру.

Найвідомішим прикладом великого наукового й технологічного парку є славетна «Силіконова долина» у США.

Технопарки України:

«Напівпровідникові технології і матеріали, оптоелектроніка та сенсорна техніка» (м. Київ);

«Інститут електрозварювання імені Є.О. Патона» (м. Київ);

«Інститут монокристалів» (м. Харків);

«Вуглемаш» (м. Донецьк);

«Інститут технічної теплофізики» (м. Київ).

- **Технополіс** - центр впровадження досягнень наукицентр впровадження досягнень науки й технікицентр впровадження досягнень науки й техніки. Це, як правило, нове місто, в якому запроваджуються у виробництвоцентр впровадження досягнень науки й техніки. Це, як правило, нове місто, в якому запроваджуються у виробництво нові розробки, а також проживає населення. Це своєрідний посередник між фундаментальними результатами досліджень і виробничими структурами та інтересами регіонів.

Технополіс – структура, подібна до технопарку, але розміщена в межах конкретного населеного пункту, розвиток якого забезпечується через технополіс.

- **Бізнес-інкубатор** - місце, де на обмеженому просторі розміщуються тільки що створені фірми . Його метою є збільшення ймовірності росту і виживання цих фірм шляхом надання їм будівлі зі стандартним устаткуванням (телефакс, комп'ютерне устаткування та ін.), адміністративної підтримки, набору інформаційних та консалтингових послуг. Головний акцент робиться на місцевий розвиток і створення робочих місць.

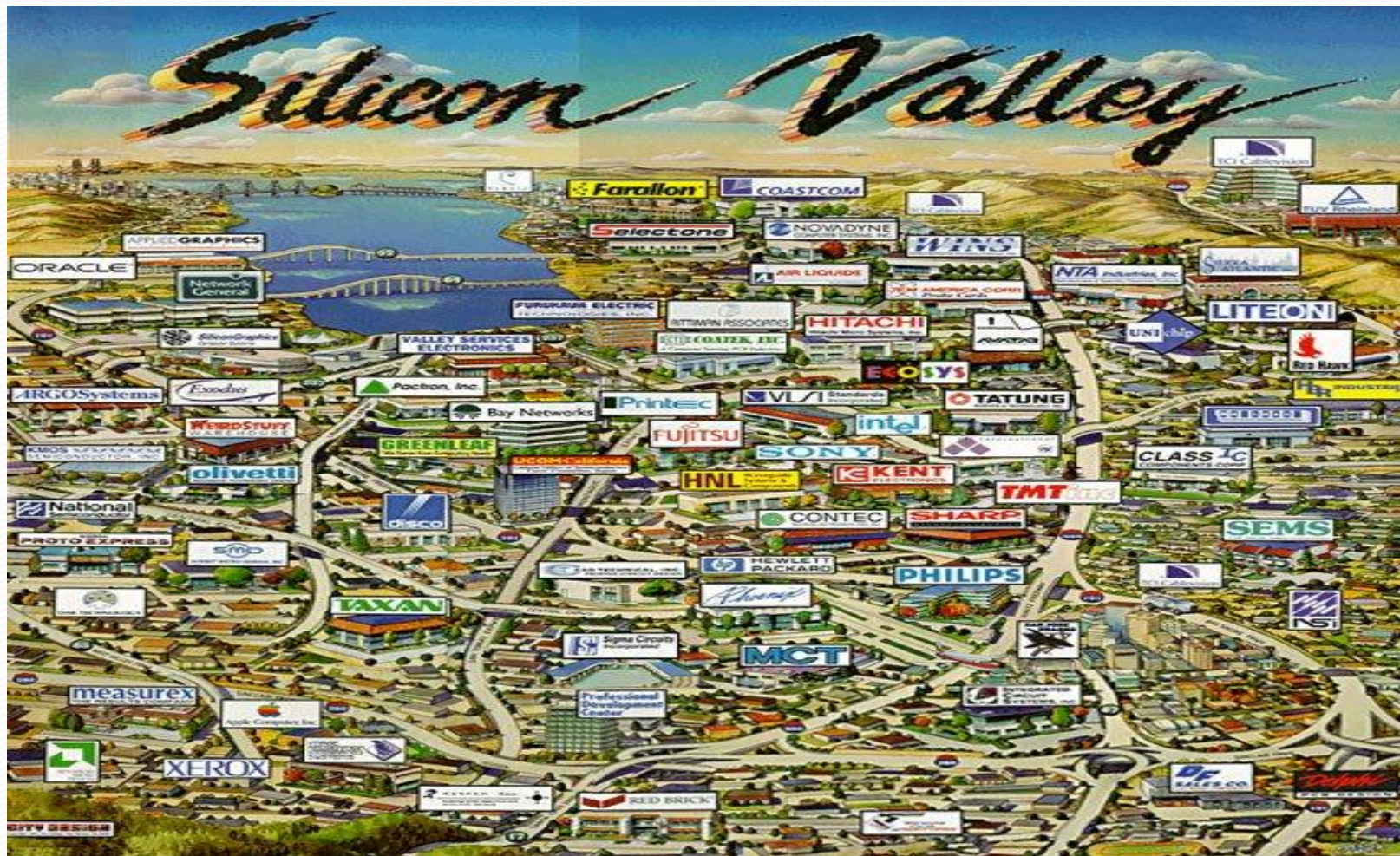
Найважливішими функціями бізнесів-інкубаторів є:

- надання приміщення для офісів/майстерень на умовах оренди, часто (у деяких містах/центрах) за цінами нижчими від ринкових і з гнучкими умовами одержання додаткового місця за вимогою,
- адміністративні і технічні послуги (телефон, копіювання, приміщення для конференцій/зустрічей, секретаріат і т. д.)
- консалтинг/бізнес-планування для починаючих і потенційних підприємців. Також можливий широкий набір інших (консалтингових) послуг, трансфер технологій, пропозиції по проведенню семінарів і тренінгів і т. д.

Національна Асоціація Бізнес Інкубації США визначає бізнес-інкубатор як «динамічний процес розвитку підприємств. Інкубатори опікують молоді фірми, допомагаючи їм виживати і рости під час стартового/початкового періоду, коли вони найбільш уразливі. Інкубатори забезпечують практичну адміністративну допомогу, доступ до фінансування й основні професійні і технічні послуги.

Головна мета програми інкубації — готувати і випускати успішні підприємства, що є фінансово життєздатними й автономними, коли вони залишають інкубатори, звичайно через 2 чи 3 роки».

Силіконова долина: цікаві факти існування феномену

- **Кре́мнієва доли́на** (Силіконова долина, англ. *Silicon Valley*) — регіон у штаті Каліфорнія) — регіон у штаті Каліфорнія (США) — регіон у штаті Каліфорнія (США), що позначає південну частину території затоки Сан-Франциско) — регіон у штаті Каліфорнія (США), що позначає південну частину території затоки Сан-Франциско, входить до міської агломерації) — регіон у штаті Каліфорнія (США), що позначає південну частину території затоки Сан-Франциско, входить до міської агломерації. Відзначається значною щільністю високотехнологічних компаній (комп'ютери) — регіон у штаті Каліфорнія (США), що позначає південну частину території затоки Сан-Франциско, входить до міської агломерації. Відзначається значною щільністю високотехнологічних компаній (комп'ютери та їх комплектуючі) — регіон у штаті Каліфорнія (США), що

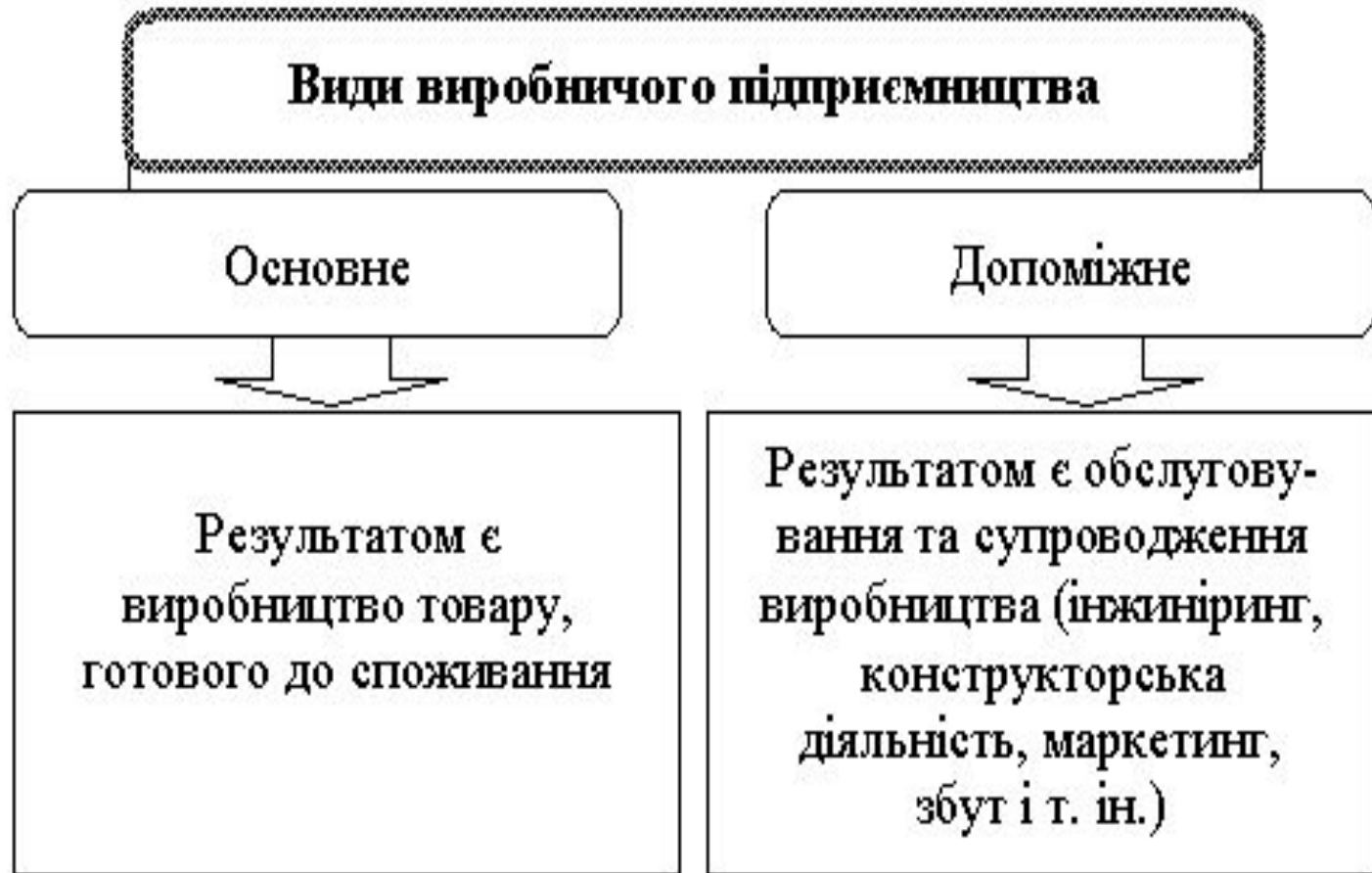
Основні причини виникнення:

- Значна кількість підприємців і потенційних донорів (Каліфорнія ж найбагатший штат).
- Потужний університет (Стенфордський) і відповідно велика кількість інженерів.
- Приємний теплий клімат. Мінімальна t рідко коли опускається нижче 15 С.
- Заснували Силіконову Долину (Кремнієву) підприємці та інвестори не в першому поколінні. Багато з них, наприклад В. Draper, були синами чи внуками легендарних венчурних капіталістів. Ці інвестори-засновники зібралися і написали на 2-х сторінках головні правила інвестування і розвитку долини.

Цікавинки:

- у Силіконовій Долині працює **правило 100 миль**, згідно з яким інвестор вкладає гроші у певну фірму, якщо вона знаходиться у радіусі півторагодинної поїздки автомобілем, що приблизно складає 100 миль.
- Це дозволяє донору проводити тісну комунікацію з реципієнтом його грошей, відвідувати збори директорів чи наради і через годину-півтори вже бути знову в себе вдома.

Більшість сучасного виробництва має усі ознаки комбінованого виробничого підприємництва.

Приклад виробничого підприємництва

- **"Наша Ряба"** є зареєстрованою торговою маркою, виключне право на використання якої належить групі підприємств ПАТ "Миронівський хлібопродукт".

ПАТ "Миронівський хлібопродукт"

- - працює на агропромисловому ринку України з 1995 року. На сьогодні ця група є одним із найбільших агропромислових комплексів країни;
- - виробництво м'яса птиці є основною спеціалізацією. Постійне вдосконалення технологій і нарощування виробничих потужностей на птахофабриках сприяло тому, що група стала беззаперечним лідером на ринку України.

Продукція: М'ясо свійської птиці / М'ясо кролів / Зерно / Олія / Яйця /
Корма для тварин / Хліб.

Групи підприємств ПАТ «Миронівський хлібопродукт» це комплекс, який об'єднує виробничі потужності всього технологічного ланцюга м'ясного виробництва — від вирощування та виробництва кормів, інкубаційних яєць, вирощування великої рогатої худоби та домашньої птиці до переробки і реалізації готової продукції.

3. Характеристика посередницької підприємницької діяльності

Особи (юридичні або фізичні), які представляють інтереси (діють від імені) виробника або споживача, але самі не є такими, називаються посередниками.

Основна ціль посередництва – найбільш ефективно суміщення економічних інтересів виробника та споживача.

У економічній літературі посередники –

- це особи та фірми, що сприяють обертанню товарів та послуг на внутрішніх та зовнішніх ринках.
- Вони незалежні від виробників, споживачів та інших посередників як у юридичному, так і в господарському відношенні.
- Ділові стосунки між посередником та клієнтом (виробником або споживачем) базуються виключно на договірних засадах. Основною метою посередництва є найбільш ефективне суміщення економічних інтересів виробника і споживача

ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЄ ПОСЕРЕДНИЦТВО

Виробнику

Споживачу

Зосередити увагу на основному виробництві

Прискорити оборот капіталу

Одержати доступ до найширшого кола виробників

Ефективніше використовувати цільовий ринок

Основні форми посередницького підприємництва

Торгове
(комерційне)
підприємництво

Агентування
(комісійне
підприємництво)

Біржове
підприємництво

Фінансове
підприємництво

Економічна ефективність від співпраці з посередником визначається величиною економії, яку буде мати клієнт при залученні посередника до продажу готової продукції або закупівлі товарів, у порівнянні з витратами на самостійну організацію збуту або постачання. У формалізованому вигляді цей критерій може бути представлений наступним чином:

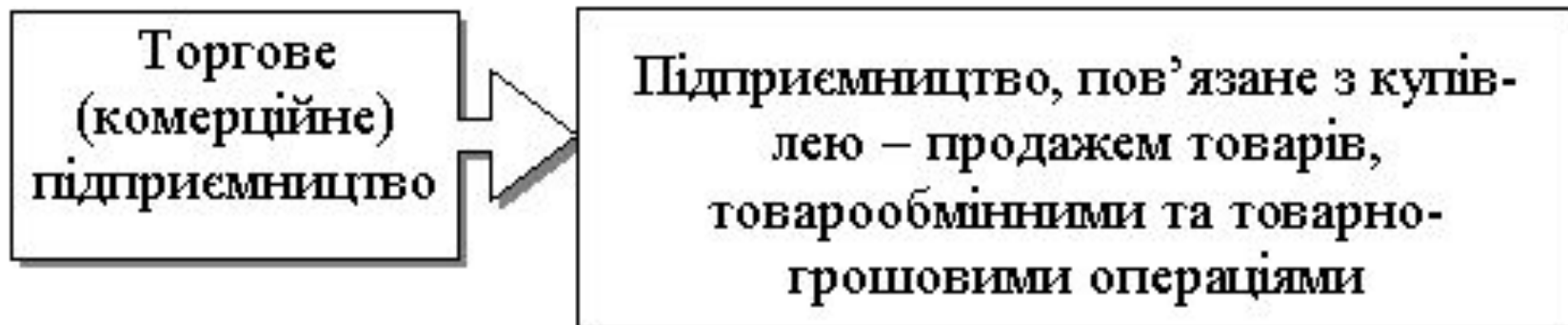
$$\mathbf{E_{посер.} = Vв - Оп,}$$

де: **Е посер.**– ефект обумовлений співпрацею з посередником;

Оп– оплата послуг посередника;

Вв– власні витрати підприємства по самостійній організації збуту або постачання товару.

- Таким чином, користування послугами посередника, для суб'єкта ринку, буде доцільним лише у тому випадку, якщо **Е посер. > 0**.

Залежно від того, хто є покупцями, в торговому підприємстві прийнято виокремлювати:

- ⇒ оптове підприємство;
- ⇒ роздрібне підприємство;
- ⇒ оптово-роздрібне підприємство.

Залежно від переходу власності на товар, що реалізується (самостійності продажу та інших особливостей торговельного процесу), виділяють:

- ⇒ комісіонерів та консигнантів, брокерів, маклерів, аукціоністів, комівояжерів;
- ⇒ оптовиків-купців у вигляді дилерів, дистриб'юторів, торгових домів, посилторгівців, джобберів.

Види торговельно-посередницьких операцій залежно від характеру взаємовідносин між виробником та торговельним посередником

З урахуванням юридичних норм та економічних засад

- **агентські** операції полягають у дорученні однієї сторони (*принципала*) незалежній від нього іншій стороні (*агенту*) здійснити фактичні та юридичні дії щодо продажу або купівлі спожиткових товарів на обумовленій території за рахунок і від імені принципала за певну винагороду;
- **комісійні** операції полягають у дорученні однієї сторони (*комітента*) незалежній від нього іншій стороні (*комісіонеру*) укладати угоди від власного імені, але за рахунок комітента за визначену комісійну винагороду;
- **дилерські** операції здійснюються торговельним посередником (*дилером*) від власного імені і за власний рахунок.

Приклад торговельного підприємництва

Одна з найбільших торгово-промислових груп України, один з чільних українських ритейлерів з понад 600 торговельними точками на всій території країни.

Крім торговельних мереж, бізнес-інтереси групи компаній охоплюють виробництво продуктів харчування, банківський та ресторанний бізнес.

ГРУПА КОМПАНІЙ FOZZY GROUP

- *Торгівля продуктами і товарами для дому:*
супермаркети «Сільпо»,
оптові гіпермаркети Fozzy формату cash&carry,
магазини біля дому «Фора»,
«Бумі-маркети».

У мережах Fozzy Group представлено товари під власними торговими марками *«Премія», Premiya Select, «Повна чаша», «Повна чарка», «Зелена країна», Protex, EXTRA!* та інші.

У супермаркетах «Сільпо» діє програма для постійних покупців «Власний Рахунок», яка разом із системою винагороди споживачів є ефективним дослідницьким і маркетинговим інструментом як для мережі, так і для постачальників.

- *Торгівля непродовольчими товарами:* фармацевтичні супермаркети «Біла ромашка», персональна електроніка ringoo.
- *Основні підприємства промислового напрямку Fozzy Group:* Ніжинський консервний завод, птахофабрика «Варто».
- Ще один напрям бізнесу – *банківський сектор.* Група є основним акціонером ПАТ «БАНК ВОСТОК».
- *Ресторанний бізнес:* «У Хромого Пола», «Старомак», «Диван», «Бодегіта дель Медіо», «У Голема», два ресторанних комплекси в торгових центрах «Аркадія» (м. Київ), «Карлув міст» та «Фреш-кафе» в Одесі.

Брокери – спеціалізуються на укладанні угод із продажу певних видів товарів або послуг, діють за дорученням сторін. Суб'єктами проведення брокерських операцій є брокерські контори, які виступають юридичними особами, що займаються посередницькою діяльністю на біржі. Не набуває права власності на товар

Комісіонери – це посередники, які від свого імені укладають за певну винагороду угоди на користь комітента і за його рахунок. Не набуває права власності на товар

Консигнатори – посередники, які продають товар зі свого складу на основі договору-доручення (рідше – консигнаційної угоди). Не набуває права власності на товар

Дистриб'ютори – посередники, які спеціалізуються на придбанні товарів у виробників і реалізації їх своїм постійним клієнтам

Дилери – посередники, які здійснюють продаж товарів від свого імені і за свій рахунок (здійснюють спекулятивні операції)

Торгові маклери – посередники, які самі не беруть участі в укладанні угоди, а тільки вказують на можливість її укладання. Підприємницький дохід торговий маклер отримує у вигляді маклерської винагороди, розмір якої залежить від суми укладеної угоди

Джоббери – посередники, що мають запаси готової продукції, забезпечують зберігання і доставку товарів

Посилторгівці – посередники, які займаються реалізацією товарів шляхом розсилання каталогів товарів потенційним покупцям

Комівояжери – це збутові посередники, які за дорученням підприємства не тільки продають, але й доставляють товар покупцям (переважно в домашні господарства)

Аукціоністи – посередники, які організовують і проводять аукціонну торгівлю

Аукціонна торгівля є способом продажу товарів із публічного торгу у заздалегідь встановлений час та визначеному місці

Агентське
підприємництво

```
graph LR; A[Агентське підприємництво] --> B[Діяльність від імені, в інтересах та за рахунок власника товару або споживача];
```

Діяльність від імені, в
інтересах та за рахунок
власника товару або
споживача

Агентські операції представлені не тільки в торгівлі, а й у допоміжному виробничому підприємстві (агенти з закупівлі, торгові та інші представники). До агентських операцій принципово відносяться комісійні, консигнаційні, брокерські та маклерські операції, що не мають торговий характер.

Біржове
підприємництво

Механізм та інструмент реального ціноутворення через управління вільною конкуренцією між комерційними посередниками, що об'єднані у специфічне підприємницьке утворення. По суті є одним із різновидів оптової торгівлі

Біржі залежно від спеціалізації поділяються на:

- ✎ товарні (оптова торгівля масовими товарами, що мають стійкі та чіткі якісні характеристики);
- ✎ фондові – центри систематичних операцій із купівлі-продажу цінних паперів;
- ✎ валютні – місця здійснення операцій із купівлі-продажу золота та валюти.

Невід'ємний елемент біржової діяльності – спекуляція – торгівля з метою одержання прибутку від зміни ринкової біржової ціни. Здійснюється на основі підвищення або зниження цін.

Результати діяльності найбільших бірж України

	Обсяги укладених угод		Кількість укладених угод	Середня вартість укладених угод, тис.грн.
	тис.грн.	у % до підсумку		
Усього	6283919,6	100,0	16250	386,7
Аграрна біржа	3337349,0	53,1	1047	3187,5
Товарна біржа "Перша незалежна біржа"	1063035,4	16,9	44	24159,9
Українська універсальна біржа	452458,7	7,2	68	6653,8
Товарна біржа "Іннекс"	432316,2	6,9	27	16011,7

4. Фінансове підприємництво та його характеристика

Фінансове підприємництво – це діяльність, яка пов'язана з грошовим обігом, обміном вартостей та торгівлею цінними паперами з метою одержання прибутку

Об'єкти
фінансового
підприємництва

Гроші, іноземна валюта, цінні
папери, зобов'язання

Активні
суб'єкти
фінансового
підприємництва

Банки, страхові компанії,
інвестиційні фонди і компанії,
суб'єкти фондового ринку

Особливим видом підприємницької діяльності виступає *фінансове (фінансово-кредитне) підприємництво*, яке може здійснюватися на різних ринках фінансових послуг

Фінансове (фінансово-кредитне) підприємництво

На ринку банківських послуг

На ринку лізингових послуг

На ринку інвестиційних послуг

На ринку страхових послуг

На ринку цінних паперів

На інших ринках, що забезпечують обіг фінансових активів

Основними суб'єктами фінансового підприємництва є **банки**.

- **Банк** – це економічна інституція, яка акумулює тимчасово вільні кошти (вклади), надає кредити, здійснює грошові розрахунки, випускає в обіг цінні папери тощо.
- Фінансово-правові основи банківської діяльності в Україні викладені у Законі України "Про банки та банківську діяльність".
- Цей Закон визначає структуру банківської системи, економічні, організаційні і правові засади створення, діяльності, реорганізації і ліквідації банків.

В Україні банківська система структурно представлена двома рівнями:

- **Національним банком України та комерційними банками** різних форм власності, спеціалізації й територіального рівня.
- Провідне місце в банківській системі належить *Національному банку України (НБУ)*. Він покликаний провадити єдину політику в сфері грошового обігу, зміцнення національної грошової одиниці – гривні.
- Національному банку України надано монопольне право на випуск (емісію) грошей. Він виконує роль емісійного центру, зберігає резервні фонди грошових знаків, дорогоцінні метали, у тому числі золото, валютні запаси, обслуговує державний борг країни, дає дозвіл на створення (реєстрацію) комерційних банків.

Комерційні банки – спеціалізовані установи, які:

- акумулюють фінансові ресурси;
- надають у тимчасове користування вільні грошові кошти у вигляді кредитів (позик);
- здійснюють посередницьку діяльність, пов'язану із взаємними платежами і розрахунками між підприємствами, установами і окремими особами з метою отримання прибутку.

Комерційні банки – це основа кредитної системи країни, до якої належать кредитні організації, що здійснюють різні банківські операції для своїх клієнтів на основі комерційного розрахунку. Головна мета комерційного банку (КБ) – надання його клієнтам широкого спектру банківських послуг, отримання максимального прибутку для акціонерів, а також для власного розвитку.

Розповсюдженою формою фінансового підприємництва є лізинг

- **Лізинг** – це підприємницька діяльність, яка спрямована на інвестування власних чи залучених фінансових коштів і полягає у наданні лізингодавцем у виключне користування на визначений строк лізингоодержувачу майна, що є власністю лізингодавця або набувається ним у власність за дорученням і погодженням з лізингоодержувачем у відповідного продавця майна, за умови сплати лізингоодержувачем періодичних лізингових платежів.

Суб'єктами лізингу можуть бути:

- **лізингодавець** – юридична особа, яка передає право володіння та користування предметом лізингу лізингоодержувачу;
- **лізингоодержувач** – фізична або юридична особа, яка отримує право володіння та користування предметом лізингу від лізингодавця;
- **продавець** (постачальник) – фізична або юридична особа, в якій лізингодавець набуває майно, що у подальшому буде передана як предмет лізингу лізингоодержувачу.

Види лізингу

● *фінансовий лізинг* – це договір лізингу, в результаті укладення якого лізингоодержувач на своє замовлення отримує у платне користування від лізингодавця об'єкт лізингу на строк, не менший строку, за який амортизується *60 відсотків вартості об'єкта лізингу*, визначеної в день укладення договору.

Після закінчення строку договору фінансового лізингу об'єкт лізингу, переданий лізингоодержувачу згідно з договором, *переходить у власність лізингоодержувача або викупується ним за залишковою вартістю;*

● *оперативний лізинг* – це договір лізингу, в результаті укладення якого лізингоодержувач відповідно до свого замовлення отримує у платне користування від лізингодавця об'єкт лізингу на строк, менший строку, за який амортизується *90 відсотків вартості об'єкта лізингу*, визначеної в день укладення договору.

Після закінчення строку договору оперативного лізингу він може бути продовжений або об'єкт лізингу підлягає поверненню лізингодавцю і може бути повторно переданий у користування іншому лізингоодержувачу за договором лізингу.

ЛІЗИНГОВА КОМПАНІЯ УНІВЕРСАЛЬНА

ТзОВ "Лізингова компанія "Універсальна" надає юридичним та фізичним особам (в т.ч. підприємцям) послуги з фінансового та оперативного лізингу:

1.Транспорт та спецтехніка:

транспорт для вантажних перевезень;
транспорт для пасажирських перевезень;
легкові автомобілі;
спецтехніка.

2.Сільськогосподарське обладнання:

комбайни;
трактори;
навісне обладнання.

3.Обладнання:

виробниче;
будівельне;
поліграфічне;
комп'ютерне;
телекомунікаційне;
медичне;
меблі;
обладнання для харчової промисловості.

Окремою формою фінансового підприємництва виступають **інститути спільного інвестування (ІСІ)**

- **Інвестиційні фонди** – це сукупні активи, які формуються за рахунок коштів інвесторів (фізичних та юридичних осіб) з метою отримання прибутку від інвестування цих коштів у цінні папери, корпоративні права, нерухомість тощо. Активи інвестиційного фонду належать його інвесторам на правах спільної власності. Участь кожного інвестора в інвестиційному фонді підтверджується володінням цінними паперами цього фонду: інвестиційними сертифікатами чи акціями.
- **Інвестиційною компанією** визнається торговець цінними паперами, який, окрім провадження інших видів діяльності, може залучати кошти для здійснення спільного інвестування шляхом емісії цінних паперів та їх розміщення.

Одним з різновидів фінансового підприємництва являється **страхове підприємництво**

- Сучасний розвиток страхування розглядається як могутній фактор стабілізації економіки, що забезпечує безперервність процесу суспільного буття та суспільного виробництва.
- Страхове підприємництво – специфічний вид підприємницької діяльності, метою якого є:
 - по-перше*, захист майнових інтересів фізичних та юридичних осіб (страхувальників) за рахунок страхового фонду, сформованого учасниками страхових відносин (страховиком та страхувальниками);
 - по-друге*, реалізація економічних інтересів суб'єктів цієї діяльності (його засновників та акціонерів).

Страхування

- це вид підприємництва, що ґрунтується на цивільно-правових відносинах і пов'язаний із захистом майнових інтересів фізичних та юридичних осіб у разі настання страхових випадків.
- Суб'єктами страхових відносин виступають:
 - Страховики
 - Страхувальники
 - Застраховані особи

Страховики – юридичні особи, які створені згідно з чинним законодавством та одержали у встановленому порядку ліцензію на здійснення страхової діяльності

ФОРМИ СТРАХУВАННЯ

Добровільне
страхування

Обов'язкове
страхування

Підприємець має право на добровільну форму страхування на основі договору між страхувальником і страховиком

Об'єктами страхових відносин можуть виступати майнові інтереси:

- пов'язані із життям, здоров'ям, працездатністю та додатковою пенсією страхувальника або застрахованої особи (**особисте страхування**);
- пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням майном (**майнове страхування**);
- пов'язані з відшкодуванням страхувальником заподіяної ним шкоди фізичній (юридичній) особі або її майну (**страхування відповідальності**).

Дякую за увагу!